

Auringonkukkamafia

Auringonkukkamafia on utooppinen yhteisö, jonka muutamat toistensa kanssa ystäväystyneet runoilijat aloittivat viime keväänä. Kasvatimme auringonkukkia ja veimme niitä kadulle ylijäämälautaan kirjoitetun runon kanssa. Tärkeää oli se, mikä oli lähellä ja loi läheisyyttä elinympäristöön. Pienimuotoiseen ja resuiseen toimintaamme liittyvä laajempi kysymys oli, miten kapitalismille epätyypillisiä elintapoja luodaan konkreettisesti. Tähän oli vienyt ilmastonmuutokseen liittyvä huoli, joka on sysätty yhteiskunnassa yksilöiden psyykeen kannettavaksi. Poliittisten tahojen täytyy ottaa enemmän vastuuta koko talousjärjestelmän romahduttavasta ongelmasta. Tilanne oli ja on tältä osin kuitenkin huono, emmekä halunneet kantaa ahdistuksen taakkaa yksin. Päätimme perustaa yhteisön, joka loi pieniin muutoksiin perustuvaa kestävämpää elämäntapaa. Kysimme, millainen voisi olla uuden ajan lempeä kieltäytyminen – rääsytyn ja merkityksellinen askeesi?

Keräsimme tuttavilta tarpeettomaksi jääneitä kukkaruukkuja ja ylijäämälautoja. Kylvimme auringonkukan siemenet ja kirjoitimme niiden kasvamisen ajan tekstejä. Ensimmäisen auringonkukan avautuessa usean kauden odotuksen jälkeen alettiin järjestää sen viemistä kadulle. Lautaan kirjoitettiin tussilla teksti: ”huomaan ensin yhden / sitten tulet vastaan kaikkialla.” Tämän

jälkeen odotettiin pimeän tuloa, jolloin auringonkukka ja lauta upotettiin mustaan jätessäkkiin ja kannettiin läheiselle kadulle. Jätimme runon ja kasvin elämään kohtaan, joka oli mahdollista nähdä kaukaa. Uskoimme auringonkukan kykyyn pysäyttää ohikulkijat.

Kotona kasvatettujen resuisten kukkien kauneus haluttiin tuoda kaikkein tutuimmille paikoille. Näkökyky haluttiin avata juuri sellaisissa kadunkulmissa, joita alueen asukkaat olivat tarkastelleet kyllästymiseen asti. Mielikuvituksen vapautta ja assosiaatioiden moninaisuutta haetaan monesti lähtemällä lentomatkalta kauas, mutta uskoimme vakaasti siihen, että humisevan vapauden tunteen herättäminen oli mahdollista kaikkein tutuimmassa ympäristössä. Ajatus metropolin edellytyksestä merkittävien asioiden kokemiselle on iskostunut yllättävän syvälle ihmisten mieliin halvan lentomatкування aikakaudella. Halpalentojen historia on kuitenkin poikkeuksellisen lyhyt. Ne ovat olleet Euroopassa mahdollisia vasta vuodesta 1985, jolloin eräs yhä alalle keskeinen yhtiö aloitti lentonsa.

Matkustamiseen liittyvä lentokentällä tapahtuva siirtymäriitti: identiteetin tunnistaminen, turvatarkastuksen läpi kulkeminen ja ajan viettäminen verovapaassa välitilassa. Epämukavat matkustusajat, erillinen vaivannäkö ja klaustrofobinen kärsimys lentokoneen matkustamossa toimivat luvallisena reittinä poikkeuksellisille aistikokemuk-

sille herkistymiseen. Tämä rituaalin tapaan toistuva tapahtumasarja lienee ihmiselle yhtä merkittävä kuin itse matkakokemuksessa ajan viettäminen. Siirtymäriitin toistuminen matkan alussa ja lopussa luo niiden väliin lomailun tilan, jonka aikana saa antautua paikkojen ja muiden ihmisten lumoukselle. Mutta kykeneekö kukaan enää todella näkemään metropoleja henkilökohtaisesti kaikelta siltä kulttuuriselta sameudelta, johon ne on ajettu? Menemmekö näkemään asioita, jotka kaikki ovat jo nähneet? Emmekö halua kokea itse, henkilökohtaisesti ja lähellä?

Paikallisuus ei ollut meille tärkeää ulkoa määriteltyä ideologiaa tai kulttuurina. Me tutkimme sitä, miten se liittyy läheisyyden luomiseen. Se mikä on lähellä kytkeytyy olemiseen – ei identiteettiin, etnisyyteen tai kansallisuuteen. Ihmisen kokemus fyysisesti läheisestä paikasta ja siellä tapahtuvista asioista voi kadulla muodostaa yhteisön toisilleen tuntemattomien välille. Välillä näimme tuntemattoman ohikulkijan kastelevan auringonkukkiä, jolloin ne muodostivat yllättäen yhteisvastuun tilan. Välillä kukkia varastettiin, jolloin ne tekivät näkyväksi alueen anarkismin.

Lähellä olemisen tutkiminen liittyi myös henkiseen läheisyyteen. Sosiaalinen media ei ole pystynyt korvaamaan halua kokea syvällistä psykologista yhteyttä toisiin ihmisiin. Vaikka ihmisen kokema yhteys toiseen ei ole välttämättä riippuvainen fyysisestä näkemisestä, sen luomat rajat kohtaamiselle tekevät tilanteesta yleensä vähemmän voimia vievän ja herkemmän. Paavo Haavikon ajatusta lainataksemme – tällöin on mahdollista saavuttaa hyvin epätodennäköinen kommunikaatio, jossa liikutaan tunnetun kielen lävitse ennennäkemättömmille seuduille.

Halusimme välttää huomiotalouden ansat, minkä takia salaisuus suojelee auringonkukkamafiaa alusta asti. Teimme oiset ja toisinaan varhaisemmat riskialttiit iskut anonyymisti. Koimme myös että salaisuuden suojeleminen avulla pystyimme luomaan välillemme intiimiyttä, jota olisi ollut muuten mahdoton saavuttaa. Ystävyys vaatii yhdessäoloa ja luottamusta. Tästä poiketen huomiotalous tuottaa omituisia sosiaalisen median ilmoituksin mitattavaa näkyvyyttä omassa kaveripiirissä. Omien ajatusten tai taiteen jakaminen ei monestikaan ole sitä, että ideoita, tunteita ja estetiikkaa vaihdetaan tai että niistä keskustellaan. Sen sijaan toisille jaetaan usein ”tyhjää” huomiota tykkäyksien avulla. On ymmärrettävää, että tällainen kontaktissa oleminen muihin jättää helposti ihmisen sisälle mustaa kaikuva tyhjyyttä.

Usein jokin pieni ja konkreettinen asia, kuten auringonkukan kasvaminen kauramaitotölkistä, saattaa vetää ulos apatiasta. On olennaista havahtua siihen, että oma poliittinen toimintakyky on merkittävä asia. Varsinkin jos tästä voi puhua kasvokkain yhden tai muutaman ihmisen kanssa, energia muuttuu jo paljon avoimemmaksi muutokselle. Lähes kaikki kukkien kasvattamiseen saadut välineet olivat joltain tutulta saatuja tai dykkattuja. Ihmiset halusivat poikkeuksetta auttaa meitä ja osallistua toimintaan. Toimimme apurahatahoilta salaa, ja ylipäänsä taloudellinen panostus hankkeeseen oli mi-

”Halusimme välttää huomiotalouden ansat, minkä takia salaisuus suojelee auringonkukkamafiaa alusta asti.”

nimaalinen. Yhdessä tekeminen ilman vaativia resursseja tai odotuksia oli oudon vaikuttavaa. Henkilökohtainen toivottomuus ja usko ihmisten pohjimmaiseen kusipäisyyteen väheni huomattavasti.

Mielikuvitus on yksi keskeinen väline, jonka avulla voi vastata ilmastokriisin tuomiin muutoksiin, kun luomme vanhojen kestäättömien elintapojen tilalle uusia. Tätä ei oteta huomioon kaikkien tunkeutuvan materialismin keskellä. Gaston Bachelard totesi: ”Mielikuvitus ei ole, kuten etymologia ehdottaa, kyky muodostaa kuvia todellisuudesta; se on kyky muodostaa kuvia, jotka ylittävät todellisuuden.” Välillä tuntuu, että markkinatalous on vienyt meiltä kyvyn kuvitella, kun lukee kiistoja siitä, kenen pitäisi muuttaa elintapojaan ja miten. Yleensä toisten. Emmekö todellakaan pysty kuvittelemaan mitään parempaa elämäämme kuin neurootista oleilua älylaitteiden äärellä ja hikisiä halpalentoja turistikohteisiin? Miten olisi resuinen ja kaunis kukkiva pikkukaupunki kerrostaloasunnon ikkunasta? Miten olisi lähiseudun ihmisten välinen ystävyys, johon liittyy psyykinen ja fyysinen kosketetuksi tuleminen? Ajatuksia mielekkästä elämästä tulisi monipuolistaa tavalla, joka ylittää tämän hetkisen konkreettisen todellisuuden tarjoamat kaavamaiset elintavat. Tällöin muutokseen voi suhtautua realistisen valoisasti, koska rääsyiset utooppiset yhteisöt muuttuvat mahdollisiksi.